

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő
Postatakarékpénztári csekk számla: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

VIZSGAI HÁLAADÁS

Ifjúkoromban egy szegényruhájú kicsi faluba vetődtem el, amelynek rongyos külseje a pesti csillogás után mélyen belemarkolt a lelkembe. Első utam a parókiára vezetett. Kedves, öreg, bölcs lelkipásztor fogadott. Soha el nem felejttem ezt a találkozást. Beszélgettünk. A falujáról beszélt. A helység multjáról. A múlt megpróbáltatásairól. Szörnyű viharokról. Élet-halálharcokról. Megindultan hallgattam. *Hogyne! Hiszen az öreg, kopott parókián az elődeimre gondoltam, akik mind ilyen szegényes hajlékban laktak, mint az Isten követségében járó szolgák. Majd megmutatta a templomot. Elvitt az iskolába. Mind a kettőt keményen meglepáta a multak sok szörnyű zivatara.*

Látod, fiam — szölt az öreg szelíden —, ilyen kopott az iskolánk. Nincs ezen semmi külső dísz. Több, mint egy évszázada annak, hogy építették. Szegény népünk áldozatos szeretettel tartotta jenn. Sokszor az utolsó falatját odaadta érte, mert tudta, hogy milyen drága kincse az. Átadhattuk volna az államnak. A nép azonban nem engedte. A mi iskolánk ugyanis a Jézus Krisztus iskolája volt. Ezért volt leggyőzeletlen. És magyar iskola volt. Minden porcikájában magyar. Ezért volt úgy odanöve a népünk szívéhez. Ha valamikor Isten megengedi, hogy gyülekezeted lesz, szeressed a népet és ha valamikor Isten megengedi, hogy iskolád lesz, egész lelkeddel munkáljad, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus iskolája és tüzes magyar iskola legyen az, mert akkor nem döntheti le, mert nem döntheti le semmi orkán és semmi zivatar.

Azóta, hogy ez a beszélgetésünk elhangzott, más arcra lett a világnak és másarcú lett az iskola. Ha valamelyik félszázaddal ezelőtt élt iskolamester kiküldetne sírjából és végigülhetné a mai vizsgákat, hát bizony egyik esodálkozásból esnék a másikba. A rohanó élet új követelményeket állított az iskola elé és az iskola alázatosan meghajolt előtte. Új tantervek, új módszerek, új elvek törtek be a fehérre meszelt iskolafalak közé. Mindeme forjatatagban azonban a református iskolának, bármilyen fokozatú legyen is az, mégiscsak a Jézus Krisztus iskolájának kellett és kell lennie. Ez adja meg jellemvonását. Ez biztosítja életét. Ebben nyer áldást. A június-

nak egyik legnagyobb eseménye, hogy vizsgázik az egész ország iskolás-serege. Az iskolai évek vége szakad. Vizsga után beesapódik az ajtó és szeptemberig átveszi a esend néma birodalmát. Tíz hónapi nagyszerű munkára tekintünk vissza és megalázva magunkat mondjuk:

— Az Istennek pedig és a mi Atyánknak dicsőség mindörökkön örökké.

Hálás szívvel gondolunk arra, hogy iskoláink négy évszázadon át mindig tüzes, magyar iskolák voltak. Magyar szó pompázott bennük. Mindig magyar volt a lelkük. Mindig magyar volt a nyelvük. Magyar volt minden porcikájuk. Magyar volt minden örömiük és magyar volt minden fájdalmuk. Magyar volt bennük a drága mosoly és magyar volt bennük a drága, lehulló könny. *Hogyne telnek meg most a lelkünk vizsgai hálaadással. Ámde iskoláink a mi Urunknak a Jézus Krisztusnak is iskolái voltak. Meg kellett tanítaniok tehát a krisztusi nyelvet. Milyen a szeretet nyelve? Megmutatja az evangélium. Ahogy Krisztus beszélt. Milyen a hősies léleknek a nyelve? Ahogyan szólottak a próféták, evangélisták, apostolok, Krisztus nyomdalkain járó nagyok. Milyen a szenvedők nyelve? Ahogyan szólának minden siralmasok, akiknek Krisztus volt a szívében. Akikről az Úr azt mondá, hogy mert hisznek, az Ő nevében örögököt üznek és új nyelveken szólának. Ez az új nyelv a krisztusi nyelv. Ez melegítette át az iskola falait. Ez vonta be fénygel a kopott falakat. Ez lángolt apró emberkéek szívében. Ez volt a hősies lelkek nyelve. A Kegyelem ajándéka volt mindez. Hogyne mondanánk hát alázattal:*

— Az Istennek pedig és a mi Atyánknak dicsőség mindörökkön örökké.

A szoltárból zengő magyar ének lett. Hiába próbálták a multban elhallgattatni: nem lehetett. Tülszárnyalta viharok üvöltését, orkánok zúgását. Egy név ragyogott a padokban ülök előtt. Egy név töltötte meg szépséggel az egész iskolát. Ezt a nevet kellett az iskolának beírnia minden szívébe. Ez a név pedig a Jézus Krisztus neve. Évszázadok magyarjai nem ismerhettek meg más országot, mint szép Magyarországot. Jézus Krisztus által azonban bejutottak a legfénylőbb és legdicsőbb

országba: az Isten országába. Az iskolában megismerlették ezt a dicsőséges országot. Megmutatták égbenyülő hegyeit, illatos völgyeit, üdítő forrásvizet, a magasságból eredő patakjait, zúgva-zúgó vízeséseit, napfényes mezőit, meglépt embereit, lángoló hőseit és mindezt mennyei fénygel vonla be az örök Szeretet napja. Az iskolának ismeret kell közölnie. Az ismeret drága kincs. Szédületes felfedezések kápráztatják szemünket. A tudásvágy nagyobb, mint valaha. Az ismeretek tengere áll előttünk. A tudás átöleli az egész világot. És mégis! Van egy ismeret, amely két évezrede mindig ugyanaz és mindörökké ugyanaz lézen. Az az égi tudomány, amelyet Jézus Krisztus hozott az örökkévalóságából. Örömmel a szegény szenvedő világ számára. Mennyei balzsam járó sebekre. Örökkévaló evangélium. Hogy a Kegyelem lehajolt hozzánk. Hogy van szabaddulás a bűn nyomorúságából. Hogy a szívünkben hordozhatjuk az Isten országát. Hogy Isten családjához tartozunk. A Krisztus iskolájában ez a főtárgy. Amikor belépek egy kalvinista iskolába, éreznem kell ott, hogy Krisztus iskolájában vagyok. Ennek a levegője csapja meg az arcomat. Ezt sugározzák szét a falak. Évszázadok beszélnek ennek a dicsőségét. Itt kezdődik a hősök története. Itt van a jövő reménye. Ebben fejeződik ki az iskola jelentősége az egész nemzeti életre. Vizsgák után most becsapódnak az iskolák kapui. Kéthónapi csend. Azután előlről kezdődik a győzelmet ígérő munka. Az Istennek pedig és a mi Atyánknak dicsőség mindörökkön örökké Amen.

Böszörményi Jenő.

Ifjúsági igehirdetésünk

Ha a gyülekezet minden korosztályánál fennáll a megközelítés és a kézbentartás nehézsége, az ifjúságnál ezt a nehézséget a mozgékonyágban kell keresnünk. Ez a körülmény hozza magával azt, hogy az ifjúság lelkigondozása többértű, színesebb, változatosabb, mint a gyülekezet többi részéé. Ezért, ha ifjúsági igehirdetésről beszélünk, nem kizárólag a szószéki igehirdetést értjük alatta, hanem kezdőfokon idetartozik a vasárnapi iskola, később az egyesületi, konferenciái alkalmak, s a misszióknak minden változata.

Noha a vasárnapi iskola inkább pedagógiai színezetű munka, mégsem vitatható el tőle az a tulajdonság, hogy az igehirdetés melegágya, ahol a gyermeklelkékben az Ige magvait palántákká ápolgatják, hogy később a gyülekezetbe átültetve, önállóvá fejlődhessenek. Egyébként a vasárnapi iskolai munka az, amit a legkevésbé lehet elrontani. A tanításra alkalmassá tevő lelki ajándékok különbözőképpen nyilvánulnak ugyan meg az emberekben, de a munkát mégis a gyermekek határozzák meg, akiké az Ige szerint az Isten országa. A tisztaszemű gyermek lelkéből sugárzó érdeklődés, ami korával feltétlenül együttjár, a vasárnapi iskolai munkát minden körülmények között igehirdetéssé teszi. Feltétele talán csak egy van: ne legyen kényszer a vezető és a gyermek részéről.

A serdülő és serdültebb ifjúságnak szóló igehirdetésünkkel kapcsolatban azt a sajnálatos pünkösdi vallomást kell tennünk, hogy ige szolgálatunk igen sokszor esik abba a hibába, ami első esetben

viszont elengedhetetlen követelmény: minden esetben elindítás akar lenni. Nincs bátorságunk annak a feltételezésére, hogy valamelyik pünkösdi mégis csak megragadta az első három ezer talán kevesebb számú utódját s a felébresztés után most már az ébrentartás kitartó szolgálatának kellene következnie. Ez a helyzet leginkább ott szokott előállni, ahol egy-egy kivételes alkalom: konferencia, csendesnap, evangélizáció ünnepi megmozdulása után a legközelebbi hasonló eseményig az ünneptelenséggel, az Igétlenség is együttjár. Pedig pünkösdi után az ünneptelen félév sok-sok vasárnapja következik, amikor nem világító tornyok, hanem a mindennapi szolgálat apró mécsesei kell, hogy megvilágítsák a lelkek útját.

Hogy ezt a tagadhatatlanul nehéz, áldozatos szolgálatot elvégezhessük, eleget kell tennünk néhány olyan követelménynek, amely nélkül hiába iparkodunk. (Természetesen ez csak az emberi oldal; hiszen nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené az eredmény és a dicsőség.) Az első követelmény, hogy soha nem szabad cserben hagynunk az ifjúságot. Legyen az az igehirdetésnek bármelyik formája és alkalma, legyenek a körülmények bármilyen nehezek, legalább az igehirdetőnek hűnek kell maradnia. Az egyik népfőiskola hallgatói soha nem fogják elfelejteni, hogy az egyik előadó lelkipásztor vonatkozólegés hiányában tizen-nyolc kilométert gyalogolt, hogy szolgálatát idejében elvégezhesse. Ha a ránbizott ifjúság csak egyszer is gyanítani kezd, hogy tulajdonképpen nem is olyan fontos nekünk, a szavunk attól kezdve csak zengő ére és pengő cimbalom lesz.

Retteges szegény az, amikor éppen az igehirdető nem bízik az Igében. Amikor úgy véli, hogy a vidám ifjúság semmiképpen sem ragadható meg a „száraz” (sic!) Igével, hanem segítségül kell hívni a „szórakozást” (természetesen decens formában), a játékot és a hasznos tudnivalók szintén előnyösen egészíthetik ki az Ige hiányosságait. Erre a tétvára csak azok juthatnak el, akiknek még soha nem volt bátorságuk ráépíteni a szolgálatukat az Ige és az imádság erejére, s így bizonyosságtevésük is bizonytalan, feltételezett, amelyben mindig felfedezhető a „józan ész” oldalbiztosítása. A félbizonyosság bizonytalanság, a teljes bizonyosságról csak az tud határozottan és meggyőzően szólni, aki a saját életében életet és erőtdó valóságként hordozza azt. Az ifjúsági igehirdetés eredményességének a sikere is itt van, még fokozottabban, mint a felnőtteknél, mert az ifjúság mindig idealista, érzékenyebb és amint mondtuk, mozgékonyabb is. Igazi erővel csodákra lehet készíteni, lágymelegséggel azonban kivesszük a szívét.

Ha a tekintély magasságából hirdetjük az Igét, az szétpermeteződik az általánosságokban. Közelről és egyénenként megszólítani a lelkeket: ez a krisztusi módszer az, amely sohasem tévesztheti el a hatását. Kisebb és nagyobb munkatársak, akik elsőkézből kapják tőlünk az ajándékot, amelyet tovább kell adniuk, amikor bennünk meglátják, hogy a kereszt-ről való beszéd valóban az életünk forrása és világossága, csodálatosképpen nem minket, hanem a mindezt nekünk ajándékozó Istent fogják dicsérni az emberek előtt, s így igehirdetésünk megerősítői lesznek. Aki a Lélek megbízása alapján hirdeti az Igét, aköré feltétlenül lelkek gyülekeznek.

Az igehirdetési alkalmakra kivezényelt ifjúságnak nagyon sokszor Eutikhus-arca van: már eleve alszik. Az igehirdetőnek valóban apostoli erővel kell szólnia, hogy ezt a magasságból lezuhant és összetört életű ifjúságot felébressze, magához térítse és ami a legnehezebb, ébren is tartsa.

Izonyú felelősséget jelent az ifjúságnak Igét hirdetni. Bennük rejlik a jövő és aki őket elveszíti, az a jövővel együtt önmagát veszíti el. Csodákat tenni csak csodákat megtapasztalt ember tud. Az ifjúságot ébren tartani, csak a Krisztusban örökké gyermeki lelkűnek maradt, ébren lévő ember képes. Nevelni és növelni csak az Isten mezején állandóan növekvő és tökéletesedő ember tudhat.

Az ifjúsági igehirdetés fokozottan kétirányú: amikor mi nézzük, javítgatjuk és tanítgatjuk az ifjúságot, ugyanakkor az ifjúság szemével kell néznünk és vizsgáljunk önmagunkat, hogy valamilyen méltatlanokká ne legyünk. Igehirdetésünket az ifjúság akkor fogadja el feltétlenül, ha bizonyágot teszünk arról, hogy az Igének és vele a pünkösdi Léleknek — nemcsak rájuk, hanem ránk is maradtalan igénye van.*

Molnár Gyula.

* Lapunk múlt számából ez a cikk nagy sajnálatunkra, helyszüke miatt kimaradt.

A francia zsoltár és tanúságai

Francia református testvéreink nagyszerű új énekeskönyvét a Debreceni Prot. Lap ezévi jan. 15-i számában röviden ismertettük. Most a belőle levonható és levonandó tanúságokat szeretnénk továbbadni!

1. Jézus Krisztushoz méltó keresztyén gyülekezeti énekeskönyv előállításához a Lélek ajándéka és birtoklása, továbbá elegendő idő és a felelősséget terhet hordozó kellő számú tag szükséges! A Lélek munkásságáról maga az egész gyűjtemény — úgy szövegi, mint zenei részében — tanuskodik. Az idő, amely alatt készült: hét esztendő. A szövegen munkálkodó tagok száma: 18, a zenei részen dolgozóké: 11. (Megjegyezzük, hogy a francia református lelkészek száma mindössze 500 — volt a háború előtt.) A zenei bizottságban egy nő is van: Monod kisasszony.

2. A mű kiállítására vonatkozólag jelentjük, hogy 24 frankért (tavalyi átszámítás szerint 2 P 40 f-ért!) 660 oldalas, finom fehér papírra nyomott, jó vászonkötéssel ellátott olyan gyűjteményt nyújtottak, ahol talán két-három kivétellel minden szöveg saját négyzólamú melódiával van ellátva! A kottanyomás eléggé kis karakterű ugyan, de tiszta, világos, nem kézzel írott. Egy dallam természetesen többször előfordul, de mindig a szöveggel együtt feltüntetve, sohasem erre vagy arra utalva. Legkedvesebb zsoltárdallamuk a 89. zs.: Az Úrnak irgalmát... (Dur.) Az egyházi (tehát sohasem moll!) hangnemben írottak közül leggyakrabban a 24. zsolt. dallamát használják: Az Úr bír... Hogy ennyi pénzért a miénkénél jóval kisebb francia református egyház hogyan tudott ilyen kiváló művet előállítani és áruba bocsítani, arranézve e sorok írója a válasszal adós marad!...

3. A zenei rész a maga egész terjedelmében hivatásos zeneművészek munkájának látszik, vagy leg-

alább is ilyenek szigorú ellenőrzéséről tanuskodik. *Diletantizmusnak, kontárságnak, analfabétaságnak sehol semmi nyoma!* Legalább is annyi gonddal és hozzáértéssel készült, amennyit egy operelőadás betanulásához igénybe szoktak venni, bizonyára abból az elvből kiindulva, hogy ez a szent ügy minden fáradságot megérdemel! A zsoltárdallamok vagy durban vagy kifejezetten egyházi hangnemben vannak írva. A munkatársak zenei felkészültsége különösen az egyházi hangnemben írott dallamok összhangosításánál látszik meg igen szembeütően. Ilyen fölényes biztonsággal csak zeneművészek dolgozhatnak. A *zsoltárdallamok mind ritmikusak*, amely körülmény (már most hangsúlyozzuk!) a dallamhoz mindenben illő, alkalmas szöveget tételez fel. A dicséreti rész dallamainak hármónizálási módja a mi átlagos mértékünket sok esetben jóval felülmulja. Elég sok dallamuk van, amit primitív zongoraturdással nem lehet lejátszani. A zsoltárdallamok ritmikus volta néhány idevágó költészettani megállapítás felelevenítését is szükségessé teszi: „A verses előadás legfeltűnőbb sajátága a gondolatok és hangok szabályos ismétlődése. Ez a szabályos ismétlődés szüli azt a zenei lebegést, amit ritmusnak nevezünk.” — „A verstannak azt a részét, amely a vers zenei természetének, hangtani szabályainak megállapításával, a szótagoknak súly- és időmérték szerinti kimérésével, a szótagcsoportok és szólamok metrikai és ritmikai szabályozásával foglalkozik: prozódianak nevezzük.” Hangsúlyoznunk kell, hogy: *a ritmikus zsoltárdallamok a mai magyar szövegekkel együtt nem énekelhetők, elő nem adhatók, mert a dallam ritmusa és a szöveg prozódija nem fedi egymást!* Mig új szövegeink nincsenek, addig magyar zsoltárszöveget francia dallamra énekelni nem lehet.

Nem pedig azért, mert: „A legszebb szövegű és legalkalmasabb zenéjű dal sem ér semmit, ha a szöveg és zene nem tökéletesen simul egymáshoz! A szöveg és zene összeülése két szempontból vizsgálható: technikai és művészi szempontból. Technikai szempontból az összeállítás akkor kifogástalan, ha a vers prozódija és a zene ritmusa teljesen egymáshoz simul. Ez ellen nálunk zeneszerzők és pedagógusok rengeteg hibát követnek el! Másodsorban lehetőleg megkivánjuk, hogy a szöveg hosszú szótagjára a zenében is hosszú, a rövidre pedig rövidebb hang jusson. Művészi szempontból vers és zene akkor nem illik össze, ha mindegyik más hangulatot fejez ki.” A jelenlegi magyar szövegek és a ritmikus francia dallamok összeférhetlenségéről a debreceni tanítótestület múltévi május 30-án tartott konferenciája is meggyőződött!

4. A szöveget illetőleg mindenekelőtt kiemeljük, hogy a zsoltárok száma mindössze: 67. Talán úgy gondolkodhattak, hogy minek felvenni olyan zsoltárokat, amelyeket úgysem énekelnek!... Pedig az ő zsoltárfordításaik modern franciasággal vannak írva, úgy hogy ők ennél fogva azt az elvet is alkalmazhatták volna: mindazon zsoltárokat felvesszük, amelyeket Maga az Úr Jézus mint református gyülekezeti tag a mai napon az ajkára venne és szívesen elénekelne! Ezzel szemben azonban igen örvendetes az a készség, amellyel a szerkesztőbizottság a zsoltárokból lévő örökérvényű evangéliumi anyagot mintegy előrevetíti és kimondottan keresztyén — tehát már Jézus Krisztus ösmeretét és birtoklását feltételező ünne-

pekre és alkalmakra vonatkoztatja! Örömmel látjuk pl. az adventi és karácsonyi énekek között a 27. zsoltárt (Az Úr Isten az én világosságom) — és a 98-at (Énekeljétek új é!). — A virágvasárnapiak között a 118-at. (Magyarban a 7. és 8. v.) — Passió c. alatt a 22. zs-t. Húsvéti zsoltár a 103! Mennybemenetel: a 24. — Konfirmációi a 25. és a 86., ennek főleg 5. verse. Úrvacsorai a 32! — Evangélikus és missziói zsoltárok pl. 105. és 134. — Reformációi: 68. és 81. Mindezen zsoltárok az Újszövetség üde levegőjében még tisztább fényben ragyognak! A dicséreti rész azzal a tanúsággal szolgál, hogy: a ker. gyül. énekeskönyvben csak olyan énekek fordulhatnak elő, amelyek totálisan az evangélium szellemét lehellik, s az egyház Urának bírálatát és mindent látó tekintetét kiállják! Egyetlen egy darab sincs benne, amelyről azt mondhatnánk: kár volt bevenni! Sehol semmi botránkoztató, de semmi naivitás! Mindenütt tiszta evangéliumi légkör, emelkedett keresztyén gondolatvilág! Evangéliumi mélység — szépség.

Szinte azt merjük mondani, hogy magának az analitikus tartalomjegyzéknek az átolvása annyi, mint egy evangélikus program! Az üdvtörténeli alkalmi énekek száma bőséges! Karácsonyi: 28. — Passzió: 27. — Áldozócsütörtök után ott van a paruziavárás! — Evangélikus és misszió: 13. — Külön fejezet a keresztyén élet. Főcímei: hívogatás, megalázkodás, bűnbánat, bocsánat, újjászületés, megtérés, Krisztusban való élet, vigasztalás stb. A lehetőség szerint mindenütt a zsoltárok teljes kihasználása, ha nem a főcímben, akkor „l. még” rovat alatt. Jellemző, hogy amennyire az énekeket a lelkiség szempontjából csoportosítja és alkalmazza, — a *közönséges értelemben vett „alkalomszerűség” mesterséges hajhászásától épp annyira idegenkedik!* Ez a körülmény az énekeskönyv komolyságát, méltóságát csak emeli; éppannyira, mint ahogy a megrendelt, *kierőszakolt alkalomszerűség a szent komolyság rovására esik*, s nem egyszer mosolyra fakasztó indulatokat támaszt. Még temetési énekei sincsenek, ellenben azok az énekek, amelyek „halál — ker. reménység” c. alatt előfordulnak: mélységes ker. hitről, a mennyei hazába és a megváltás erőibe vetett boldogító hitről tanuskodnak. Sehol egy pogány sirám, sehol egy buddhista sóhaj! Mint halálesetre szóló alkalmi énekek a 16., 27. és 90. zsoltárok természetesen fel vannak tüntetve, jóllehet nemcsak ez a három zsoltár, de ennél sokkal több is kiválóan alkalmas arra, hogy olyan koporsó mellett felzendüljön, amelyben egy — az Úrban elpihent ker. hívő tetemei nyugszanak! A zsoltárok ebből a szempontból és minden másból is alaposan ki vannak aknázva. Így pl. aratási ének a 65. zsolt. a 4. verstől kezdve; hazafias ének a 89. zs., egyben hálaadó zsoltár is. De „kifogynék az időből”, ha minden kincsét napfényre hoznék!

5. A könyv egyik legnagyobb kincse az az énekananyag, amelyet a bizottság a Maginot és Siegfried-vonalon átvéve, a *német kegyesség örökérvényű és értékű alkotásaiból átvett.* Ezek az énekek, bárhol, bármily denomináció énekeskönyvében jelennek is meg: mindenütt az illető gyűjtemény gyöngyszemeit alkotják. Keresztyén énekeskönyvből súlyos kárvallás nélkül kihagyni nem lehet! Úgy szövegi, mint zenei szempontból — úgy az őket átható Lélek és a bennük nyilvánuló fenséges művészet szempontjából időálló, sőt időfelettiek! Helyettesítésük, pótlásuk

lehetetlen! — Névszerint a következőket említjük fel: Ambrosius: „Te Deum”. Grosse Gott wir loben Dich. — Oh dass ich tausend Zungen hätte! — Vom Himmel hoch da kommich her. — Oh boldog idő, oh áldott idő: oh du fröhliche, oh du selige, gnadenbringende Weihnachtszeit. — Oh Haupt voll Blut und Wunden, voll Schmerz und vollner Hohn. — Oh welt sieh hier dein Leben, am Stamm des Kreuzes schweben. — Herzliebster Jesu was hast du verbrochen?... — Sion leánya. — Erős vár a mi Istenünk! (Kétféle fordításban is!) — Jesus meine Zuversicht und mein Heiland ist im Leben. — Wie schön leuchtet der Morgenstern.

6. Ami azt a kérdést illeti, hogy a francia ritmikus zsoltárdallamok nálunk bevezethetők-e? — fentebb már utaltunk arra, hogy jelenlegi magyar szövegeinket a francia ritmikus dallamokra énekelni nem lehet! *Teljesen új, magyar szövegekre van szükség,* s akkor: lehet! Elterjedésük jóakarattal, jó orgonával és jó kántorral meglepően gyors ütemben haladna! Erre nézve e sorok írójának már van némi csekély tapasztalata. A helybeli polgári leányiskola IV. osztályú növendékei a 23. zsoltár dallamát zongora mellett hamar megtanulták, és pedig magyar szöveg hiányában — francia szöveggel... Természetesen úgy, hogy a szöveg pontos magyar fordítása is a birtokukban volt. Megtanulták és nagy örömmel énekelgették. A modern szép magyarsággal írott szöveg és a ritmikus dallam különösen a gyermekesereg előtt igen nagy kedvességet lelne, az elemista gyermek is megtanulna énekelni; gyülekezeti istentiszteletünk lendületben, szépségben meggazdagodna! Ráférne...
Kisújszállás. Nagy László.

I R O D A L O M

„Zsoltároskönyvünk az Ige mérlegén” cím alatt adja ki a Kálvin János Társaság azokat az előadásokat és tanulmányokat, amelyek a folyó évi januári konferencián elhangzottak. Előjegyzési ár 3 P. A nagyértékűnek ígérkező gyűjteményes mű szerzői: Dr. Sebestyén Jenő, Dr. Módos László, dr. Patay Pál, Dr. Sipos István, Papp Ferenc, Árokhaty Béla, Dobos Károly, Dr. Németh László, Dr. Benkő Ferenc. Felhívjuk reá olvasóink szíves figyelmét.

Theológiai Szemle. Új, díszes köntösben, esatatorba-állított! új munkaerőkkel jelent meg a Th. Szemle XVII. évf. 1. száma, mint a Coetus Theologorum folyóirata. Főszerkesztője Dr. Vasady Béla, felelős szerkesztő Dr. Czeglédi Sándor, társszerkesztő Dr. Módos László. A 64 oldalas vaskos füzet igen gazdag tartalmat hozott. Örömmel üdvözljük. Szeretettel ajánljuk. Mutatványszámot díjmentesen küld a kiadóhivatal (Debrecen, Központi Egyetem). Előfizetés ugyanott eszközölhető.

A „Tiszántúl” című református szellemű politikai napilap szerkesztősége május hó 15-től újjászerveződött. Uray Sándor, a lap eddigi főszerkesztője, a Debreceni Református Lapkiadó Társaság kft. elnöki tisztét tölti be. A lap főszerkesztője Dr. Vasady Béla debreceni egyetemi tanár lett. Felelős szerkesztője Balla Árpád orosházi v. o. lelkész. A lap eddigi belső munkatársa. A lap felelős kiadója pedig továbbra is Kovács József debreceni lelképásztor maradt. A lap kiadóhivatala készséggel küld mutatványszámot mindazoknak, akik ezt kéri. A kiadóhivatal címe: Debrecen, Ferenc József-út 49.

HALOTTAINK

Forgács Gyula meghalt. Lapunk zártakor vettük ezt a lesújtó hírt. Férfiereje, munkabírása és munkakedve teljességében, pár percnyi rosszullet után,

jóságos lelkét az Úr visszahívta. Forgács Gyula nevét országsszerte ismerték egyházi körökben. Élőbb mint péceli, majd mint sárospataki lelkipásztor, legutóbb mint a budapesti skót misszió vezetője, szolgált ez az öt-talantumos sáfár, úgy a gyülekezetben, mint az ifjúság körében. Igen jelentős irodalmi tevékenységet fejtett ki. Kedves, szelíd modoráért s békés-séges természetéért mindenki becsülte és szerette. Emléke legyen áldott.

Vida György, a sárrétudvari egyház nyugalmazott igazgató-kántortanítója, 66 éves korában, sok szenvedés után május hó 26-án elhunyt. Családtalan, magános ember volt; családja az iskolák népe; ennek áldozata oda egész életét. Míg egészsége engedte, előszeretettel foglalkozott zenével. A hű szolga emléke legyen áldott.

K Ü L Ö N F É L É K

Egyházkerületünk tanácsa, a Kollégium igazgatótanácsa és a bíróság időszaki tanácsa folyó évi június hó 26-án tartja legközelebbi gyűléseit.

Soltész Jánost, Dr. Soltész Elemér tábori püspök fiát, kormányzógyűrűvel avatják a budapesti tudományegyetemen a bölcsészettudományok doktorává. Szívöbél gratulálunk.

A debreceni Kálvinisták Templomegyesülete folyó évi június hó 8-án délután 6 órakor a Nagytemplomban, a kollégiumi akció javára, templomi ünnepélyt rendezett, melynek középpontjában D. Dr. Révész Imre püspök megnyitó beszéde és D. Dr. Ravasz László dunamelléki püspök előadása állott. Két ízben szerepelt a műsorban a debreceni összes dalárdák és gyermekkarok kánon-éneke, mintegy 2000 szereplővel, akik betöltötték a Nagytemplom mind a négy karzatát s felejtetetlenül szép és impozáns teljesítményt nyújtottak. Baja Mihály lelkész a Kollégiumról írott ódáját olvasta fel. D. Dr. Ravasz László előadása a kollégiumi akció javára, külön füzetben fog megjelenni; erre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

Bátori Sigray Mihály volt hollandiai huszártábornok, az 1726—32. években debreceni Kollégiumunk jeles diákja volt; az ő leszármazottai most nagy művészi értékű emléktáblát készítettek a Kollégium nagyjainak galériájába; ennek leleplezési ünnepélye június 8. vasárnap délután folyt le a Kollégium udvarán, az emléktábla előtt. Megnyitó beszédet mondott D. Dr. Révész Imre püspök. Az emlékbeszédet D. Dr. Kállay Kálmán kollégiumi igazgató tartotta. (Reményünk van reá, hogy ezt a nagyvonalú beszédet Lapunkban teljes terjedelmében közölhetjük.)

A református diakonissza anyaházak felhívása. A Dunamelléki Református Egyházkerület Filadelfia Diakonissza-intézet Alapítvány (Budapest, XIV., Hermina-út 53. Bethesda), az Erdélyi Református Egyházkerület Diakonissza-intézete (Kolozsvár, Kálvin-utca 2) és a Tiszántúli Református Egyházkerület Diakonisszaképző Intézete (Debrecen, Nagyerdő), a következő felhívást bocsátotta ki: Felkérjük a lelkipásztorokat s Isten országa ügyének minden munkását, hogy gyülekezeteikben, szolgálati helyeiken, bibliaóráikon és más közösségeikben emlékezzenek meg imádságaikban egyházunk diakonissza munkájáról. A magyar református egyház jövődjének a lelkesi utánpótlás kérdése mellett egyik legnagyobb jelentőségű kérdése a diakonisszák számának növelése. Ezért keressük és hívjuk mindazokat a református testvéreinket, akiket Isten a diakonissza szolgálatra hívott el. Betegek, szegények és

elesettek, árvák és lelki hajótöröttek ezrei várják szeretet-intézményeinkben és gyülekezeteinkben Krisztus elhívott szolgálóleányainak segítő szeretetét. „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, ezért kérjük az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az Ő aratásába.” A diakonissza hivatás iránt érdeklődők forduljanak részletes tájékoztatásért egyházkerületünk diakonissza anyaházaihoz.

A beregi generalis vizitációról röviden hírt adtunk Lapunk múltkori számában. A vizitáció lefolyásáról annak végeztekor részletesen be fogunk számolni. Ez alkalommal közöljük püspökünk úti programját. Indulás Debrecenből június 11-én hajnalban; aznap vizitáció Csetfalván és Sárosoroszában; jún. 12. Beregbene és Vári; jún. 13. Nagybörzsova és Nagymuzsaly; jún. 14. Kígyós és Hosva-Bilke; jún. 15. Beregújfalú és Nagyberég; jún. 16. Beregdó; jún. 17. Balazsér és Makkosjánosi; jún. 18. Nagy- és Kisgút, 4. u. Gát; jún. 19. Izsnyéte és Derecen; jún. 20. Fornos és Kajdanó; jún. 21. Beregrákos és Munkács; jún. 22. vasárnap is Munkács, ahol szombaton este belmissziói ünnepély lesz, vasárnap d. e. püspök úr prédikál. Onnan délután visszatérés Debrecenbe.

A Kollégium felségelésére indított akció, a nehéz idők ellenére is, az Úr jóvoltából, szépen halad. Eddig 300,000 pengő megajánlás történt s befizettetett 25,000 P. A Kollégiumi Diákszövetség multheti vacsoráján nagy beszédet tartott D. Dr. Révész Imre püspök; ennek hatása alatt Torma Lajos debreceni bankigazgató 1000 pengőt ajánlott fel a szent célra.

A holland reformátusok a magyar reformátusoktól kérnek segítséget a holland-indiai szigeteken végzett külmisziói munkájukhoz. A jávai missziói kórházban dolgozik 1930 óta Dr. Dietzel Frigyesné, Dr. Horváth Gabriella, az első magyar orvos-missionáriusnő, aki Debrecenből ment ki a hollandok missziói területére.

Molnár Mária: Hét év a kannibálok földjén című nagy-sikerű könyvének újabb kiadása (IV.) ősszel jelenik meg. Előjegyzési ára 2 50 P Megrendelhető: Budapest, IX. ker. Kálvin tér 8. II. 17., a Református Külmisziói Irtterjesztésben.

RÖVID EGYHÁZI HÍREK.

A szatmári református egyház kebelében Aldoző-esüörtökön 70 fiú, 86 leány, — továbbá 54 férfi és 20 felnőtt nő áttérő konfirmált. Ugyanakkor a német templomban 24 fiú és 20 leány növendék konfirmált.

Az Orsz. Prezbiteri Szövetség 1941. évi kongresszust nem tart. 1942-re van tervezve Budapestre nagyobb seregszemle, a visszatért egyházak képviselőivel. Az ORLE idei kongresszusát Kolozsváron tartja, augusztus 21—26. napján. Mátyás király szobra megkoszorúzása mellett koszorút helyeznek Szenci Molnár Albert, Misztófalusi Kis Miklós sírjára és Apaí Mihály síremlékére, amely most kerül a fejedelem esontjaival együtt hosszú vándorlás után nyugodhelyére, a Farkas-utcai templomba.

Az Orsz. Református Tanító-Egyesület folyó évi június 27—28-án tartja évi rendes közgyűlését Kolozsváron.

Amerikai magyar testvéreink az idén „Kossuth esztendejét” ünneplik; most van 90 éve, hogy Kossuth Amerikában járt, az eltiport Magyarorság érdekében. Ünnepek egész sorozata keretében emlékeznek meg a történelmi diadalútról.

A református sajtómunkások jún. 23—24. napjain Szödligeten esendes napokat tartanak ifj. Dr. Szabó Aladár, Muraközy Gyula és Péter János lelkésztestvérek vezetésével.

A nagybányai öreg diákok július 6-án általános találkozót tartanak.

A debreceni theologus ifjúság „Theologus Gyülekezeté” alakult.

A debreceni egyház lelkipásztorait és tiszviselőit az állami fizetési fokozatok szerint látja el javadalom-

Az ország egyetlen református politikai napilapja a

„TISZÁNTÚL”

Főszerkesztő: Dr. Vasady Béla. — Felelős szerkesztő: Balla Árpád. — Felelős kiadó: Kovács József.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 49.

Előfizetési ár egy hóra 2 P 40 fillér, negyedévre 7 P 20 fillér.

mal; május 29-én tartott prezbitéri gyűlésen, az állam által megállapított százalékos fizetésemelés a javadalmak számára megszavaztatott.

Dr. Győry Nagy Lajos és Dr. Győry Nagy István egyháztagok, szüleik 50 éves házassági évfordulójára, világító számlapos toronyórát és harangjátékot ajándékoztak a miskolci református egyház avasi temploma részére.

A jezsuiták Magyarországon 1939. évi kimutatás szerint 350 tagot számlálnak. Legtöbb jezsuita (7200), spanyol nyelvű (6100) területen működik. Az utolsó 25 évben a rendes tagok száma 17.000-ről majdnem 26.000-re, a rend provinciáinak száma 27-ről 50-re emelkedett.

HIVATALOS ÉRTESETÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2500—1941. szám.

Tárgy: Helyettes tanítók kinevezése.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes és iskolaszéki elnök urakhoz.

Addig is, míg az Egyetemes Konvent elnöksége egyetemes egyházunkra egységesen nem rendezi a próbaszolgálatos segélydíjas tanítók helyettes tanítókká átminősítésénél követendő eljárást, elrendelem, hogy

1. a próbaszolgálatos segélydíjas tanítók helyettes tanítókká kinevezése iránt az előterjesztést a próbaszolgálat 11. hónapjának elteltével hozzám azonnal fel kell terjeszteni.

2. A felterjesztéshez csatolandó: *a)* a tanítói oklevél; *b)* a próbaszolgálatos tanítóvá választásról szóló megerősített jegyzőkönyv, *c)* a próbaszolgálatos tanító választását jóváhagyó és államszegélyét utalványozó vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet másolata; *d)* az összes szolgálatot igazoló, esperesileg megerősített szolgálati bizonyítvány; *e)* részletes minősítés és javaslat a próbaszolgálatos tanítóról a 2000—1940. évi. sz. VKM. rendelet 2. § 3. pontja alapján, *f)* a fogadalom letételéről szóló igazolvány.

3. Ha az iskolafenntartó a próbaszolgálat elteltével a tanító helyettesi előléptetéséhez szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a 76.888—1935. sz. VKM. rendelet értelmében az iskolafenntartót anyagi felelősség terheli.

Debrecen, 1941 június 5.

Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2539—1941. szám.

Tárgy: Népiskolák VII. és VIII. osztályának felállítása.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

Az Egyetemes Konvent elnökségének 4199—1941. sz. alatt kell leírata alapján, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak az 1941. évi április hó 24-én 57.000—1941. számú alatt, a népiskolákban a VII. és VIII. osztályok felállítása tárgyában kibocsátott rendeletével kapcsolatban tudomás és további eljárás végett az alábbiakat közlöm:

1. Azokban az iskoláinkban, amelyeket a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 57.000—1941. V. számú rendelete szerint (Megjelent a Hivatalos Közlöny 1941 május 1-i 9. számában.) az 1941. évi szeptember hó 1. napjától kezdve az 1940: XX. tc. rendelkezéseinek megfelelően át kell szervezni és amelyekben ettől az időponttól kezdve a VII. osztályt is meg kell nyitni, a református népiskolai tanterv és utasítás elkészültéig — előreláthatólag az 1941—42. iskolai év végéig — a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 55.000—1941. V. számú rendeletével életbeléptetett népiskolai Tanterv szerint történik a nevelés és oktatás, azonban a tanításban az alkalmazható helyeken a 221—1934. számú határozattal megállapított Konventi Végrehajtási Utasítás elveit továbbra is alapul kell venni;

2. azokban a népiskoláinkban, amelyekben az 1940. XX. tc. 17. §-a értelmében a nevelés és oktatás átmenetileg az 1921: XXX. tc.-ben megállapított rendszer szerint folyik tovább, az 1467—1925. VKM. évi. számú rendelettel kiadott népiskolai tanterv mellett a 221—1934. számú határozattal megállapított Konventi Végrehajtási Utasítás marad továbbra is érvényben;

3. az esetleg működő nem magyar tanítási nyelvű népiskoláinkra nézve a további intézkedésig a 236—1940. számú konventi határozat marad érvényben.

Debrecen, 1941 június 9.

Dr. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2551—1941. szám.

KÖRLEVÉL

valamennyi kebelbeli közép- és középfokú iskola igazgató-ságához és igazgatótanácsához.

Dr. Mészöly Gedeon, a kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetemen a magyar nyelvészet ny. r. tanára és a Magyar Tudományos Akadémia tagja szerkesztésében és kiadásában jelenik meg Kolozsvárt a „Nép és nyelv” című alföldkutatói, néprajzi és nyelvészeti havi folyóirat. Ezt a folyóiratot, amely közép- és középfokú iskoláink tanárait a maga rendkívül gazdag és sokoldalú tartalmával, a nem szakembert is mélyen megragadó és lebilincselő fejtegetései-vel, izig-vérig magyar szellemével a legteljesebben érdekelteli, előfizetésre igen melegen ajánlom. Előfizetése egy évre 8 pengő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Farkas-utca 1. szám.

Debrecen, 1941 június 7.

Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetmények

Minden pályázati hirdetményt a Debreceni Protestáns Lapban, mint egyházkerületünk hivatalos lapjában közzé kell tenni és az elsőjén közzendő pályázatokat az előző hó 25-ig, a 15-én közzendő hirdetményeket pedig a hó 10. napjáig kell a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki Hivatal.) beküldeni.

Fü- és Leányinternátusba felvétel.

A hódmezővásárhelyi református egyház nyolcosztályú fiúgimnázium (I. Kossuth tér 6.) és nyolcosztályú leánygimnáziumával (Szent István tér 2.) kapcsolatban ez intézetekkel egy telken külön fiú- és külön leányinternátust tart fent. Felvételi kérvények július 31-ig nyújthatók be. A teljes díj lakás, fűtés, világítás, mosás és napi négyzéri bűsleges, izletes ellátással együtt havonként a fiúinternátusban 58—pengő, a leányinternátusban 65—P. Kivánatra részletes tájékoztatást küldenek az igazgatóságok.

Berettyóújfalui református iskolaszéke pályázatot hirdet *nőtanítói* állásra 21 napi határidővel. Kötelessége és javadalma — lakás vagy lakbér —, törvényszerű, belmissziói munkában segédkezés kötelező. Az állás a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr jóváhagyásától függően — 1941 szeptember 1-én foglalandó el. Kellően felszerelt kérvények válaszbélyeggel iskolaszékhez küldendők.

A **Csengersimai** református egyház pályázatot hirdet a II. számú *tanítói (tanítónői)* állásra. Fizetése: megfelelő lakás vagy lakbér, 10 (tíz) % helyi hozzájárulás, a többi államszegély. Kötelessége a reabizott osztály vagy osztályok vezetése, a belmissziói munkában, valamint az iskolán kívüli népművelési előadásokban közreműködni. Pályázati kérvények Református Lelkesi Hivatal, Csengersima (Szatmár megye) küldendők.

Az **Eperjeskei** református egyház pályázatot hirdet *kántortanítói* állásra. Pályázhatnak megfelelő képesítésű férfiak. Fizetése: 41 értékegységnek megfelelő föld és terményjándóság, 60 aranykorona a községtől, törvényes állam-

segély és stóla. Kötelessége: A kijelölt osztályok, továbbképzések tanítása, orgonistakántori szolgálat ellátása, KIE és énekkar vezetése, a belmissziói munkákban segédkezés, lelkipásztor szükség szerinti helyettesítése. Megjelenés és kántorpróba önköltségen ajánlatos. Szabályszerűen felszerelt, válaszbélyeges kérvények 1941 július 10-ig küldendők Eperjeske (Szabolcs megye), Református Lelkészi Hivatal címére. Állás legkésőbb szeptember 1-én elfoglalandó.

Fegyvernek református iskolaszéke harminenapi határidővel pályázatot hirdet rendes *kántortanítói* állásra. Fizetés, kötelesség törvényszerű. Az iskola osztatlan, egytanerős. Bemutatkozás kívánatra, önköltségen kötelező. Nők is pályázhatnak. Állás szeptember elsején elfoglalandó.

Hajdúböszörményi református egyház pályázatot hirdet a lemondással megüresedett 4., 5., 30. számú városi és 41. számú Boda külsőségi *tanítói állásokra*, melyek közül a 41. számú állásokra csak férfiak, a 30. számú állásra csak nők, a 4. és 5. számú állásokra férfiak és nők pályázhatnak. A városi állások javadalma: a 4. és 5. számú állásokon 95%-os és középszéknél megváltott 6 értékegység helyi hozzájárulás; a 30. számú állás 70%-os helyi hozzájárulás, továbbá fizetékiegészítő államsegély és lakbér. Kötelesség: a presbitérium által reábizott osztály vagy osztályok vezetése, belmissziói munkában való részvétel, tanítói énekkarban közreműködés, férfiaknak vasárnap reggelként bibliaolvasás is. A bodai állás javadalma: 70%-os helyi hozzájárulás, fizetékiegészítő államsegély, természetbeni lakás és kert használata. Kötelesség: I—VI. osztályú osztatlan iskola tanítása, belmissziói munkában való részvétel, istentisztelet alkalmával az éneklés vezetése. Állampolgárságot, származást igazoló, erkölcsi tisztiorvosi, születési, szolgálati bizonyítványokkal, oklevél vagy hiteles másolatával felszerelt pályázati kérvények 1941 július 10-ig Református Iskolaszék, Hajdúböszörmény, címre válaszbélyeggel felszerelten küldendők. Az állások 1941 szeptember 1-én foglalandók el.

Magyarhomorog református egyházközsége pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett I. számú *kántortanítói* állásra. Fizetés törvény szerinti, teljes összegében illetményhivatal utalja. Férfi pályázó hiánya esetén kántori oklevéllel bíró tanítónőt is megválasztunk. Ugyanekkor pályázatot hirdet a szervezés alatt álló III. számú tanítónői állásra. Mindkét állás szeptember 1-én foglalandó el. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított 21 nap. Pályázatok szabályszerűen felszerelve — Református Lelkészi Hivatal, Magyarhomorog, Biharmegye — küldendők.

A nagykállói református egyház pályázatot hirdet V. számú *tanítói* állására. Fizetése törvényszerű. Kötelességeit az egyházi törvények írják elő. Pályázati határidő a pályázat megjelenésétől számított 21 nap. Csak nők pályázhatnak. Pályázatok a református Lelkészi Hivatal címére, Nagykállóba küldendők.

Szatmároköríté református egyháza pályázatot hirdet lemondás folytán megüresült *tanítónői* állására. Fizetés és lakbér törvényes. Kötelessége: a reábizott osztályok vezetése, a női kézimunka tanítása, iskolán kívüli népművelési, valamint belmissziói munkákban segédkezés. Pályázati határidő a megjelenéstől számított 21 nap. Kérvények Református Lelkészi Hivatalba küldendők. Állás szeptember hó 1-én foglalandó el.

Téglás (Hajdú vm.) református egyháza megújítja a VKM 112.876—1940. számú rendelet alapján 90%-os államségéllyel újonnan szervezett V. és VI. számú *tanítói* állásokra a Neptanítók Lapja 1940. évi október 15-i számában közzétett pályázati hirdetését, azzal, hogy a férfi és nőtanerők számarányát szabályozó VKM 125.000—1940. VI. főcszt. számú miniszteri rendelet szerint mindkét állás nőtanerővel tölthető be. Nőtannerők pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve Református Iskolaszék, Téglás, küldjék. Határidő 21 nap.

A tépei (Bihar m.) református egyház presbitériuma pályázatot hirdet *orgonista-kántortanítói* állásra. Javadalom: 2 szoba, konyha, kamara, mellékhelyiségek, kert., 15 kat. hold 972 □-öl szántóföld, 12 rész legelő, melyeknek adóját egyház fizeti. Középszéknél 353 P 60 fillér, 30 q tűzifa, 12 q 72½ kg. búza. Stóla. Államségély. Értékegység 32. Kötelesség: kántori teendők végzése, reábizott osztályok vezetése. Belmissziói munkában segédkezés, énekkar-vezetés. Kanonikus órákon lelkész helyettesítése. Kántorpróba pályázati határidőn belül vasárnapokon önköltségen. Pályázati határidő július 15. Válaszbélyeg melléklendő.

A tiszalöki református egyház pályázatot hirdet I. számú *férfi kántortanítói* állásra. Fizetése: természetbeni lakás, 25 hold föld 1200 ölével egytagban, holdanként átlagos béré 250 kg. búza. Adóját az egyház fizeti. 24 köbő, rozs, 2 köbő búza, 3 öl kemény tűzifa. Megfelelő stóla a 3600 lelkes gyülekezetben és az államtól az 52 értékegységnek beszámított helyi javadalmon felül megillető törvényszerű államsegély. Kötelessége: a hatodik vegyesosztály vezetése és belmissziói munkában való részvétel. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított 21 nap. A választás a vallás- és közoktatásügyi miniszteri jóváhagyás után válik jogerőssé. Az állás azonnal elfoglalandó. Kellően felszerelt kérvények a Tiszalök Református Lelkészi Hivatal címére küldendők.

A tiszalöki református egyház pályázatot hirdet III. számú *férfitanítói* állásra. Fizetése: természetbeni lakás, vagy törvényszerű lakbér, 3 hold 947 négyszögöl szántóföld, bérértéke holdanként 250 kg. búza, 24 köbő árpa, 10 köbő rozs, 2 köbő búza és 3 öl kemény tűzifa. Az államtól a 28 értékegységű helyi javadalmon felül megillető törvényszerű államsegély. Kötelessége: a szeptember 1-én megnyitott VII. osztály, esetleg a presbitérium által reábizott más osztály vezetése, és minden belmissziói munkában való részvétel. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított 21 nap. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. Kellően felszerelt kérvények a Tiszalök Református Lelkészi Hivatal címére küldendők.

A tiszasasi református egyház pályázatot hirdet második számú *tanítói* állásra. Az állás helyi javadalma 25 értékegységben van megállapítva, mely államsegéllyel kiegészítetik és természetbeni lakás. Kötelességek: az egyháztanács által kijelölt osztályok (ismétlődően is) tanítása; belmissziói munkákban részvétel; egyházi jegyzőség a megállapított díjért. Pályázhatnak férfiak és nők. Ha férfit választ meg az egyház, úgy az a kántort és a lelkészt akadályoztatása esetén helyettesíteni köteles; ha pedig nőt választ meg, úgy az a kézimunkát a tanterv által előírt osztályokban tanítani köteles. Leventeoktatásra vagy tűzoltóbizti szolgálatra alkalmas férfiak előnyben; szolgálatukért tiszteletdíj a politikai községtől. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított 21 nap. Kellően felszerelt válaszbélyeges kérvények Református Lelkészi Hivatal, Tiszasas, címre küldendők.

A vésztői református egyházközség két *tanítói* állásra pályázatot hirdet. Fizetés 53, illetve 43 értékegységet képviselő föld- és terményjárandóság s az esedékes állami fizetékiegészítés. Természetben való lakás, vagy törvényes lakbér a presbitérium határozata szerint. Az értékegységek esetleg középszéknél fizetetlenek. Az egyik állásra férfi, a másikra nő választhatik. Férfi pályázóknál kántori képesítés és gyakorlat előnyt jelent. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított három hét.

MISKOLCZY LAJOS
papi palást készítő
KASSA, Fő-utca 59.
UNGVAR,
Pázmány Péter-u. 3.

Selyempalástot készít
már 140—P-től kezdve,
süveget 15— pengőért.

TARTALOM:

Böszörményi Jenő: Vizsgai hálaadás.
Molnár Gyula: Ifjúsági igehirdetésünk.
Nagy László: A francia zsoldár és tanúságai.
Irodalom. — Halottaink. — Különlélek. — Hivatalos értesítés. — Pályázati hirdetések — Hirdetések.

DEÁK FERENC úriszabó, magyar ruha készítő és papiszabósága. **Hódmezővásárhely,** IV., Felekt-u. 46. szám.
Az országos hírvé Szántó I.-nek 1935. óta haláláig volt palást-, tógakészítő mestere. Készíték ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, tógát, övet, papi mellényt. Régi felújítók. Felvidéki, erdélyi Tiszteletes Uraknak, nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron átalakítom ORLE-formába. Elismerő- és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálók. Pontos időben, portómentesen szállítok elismert finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

Lelkész urak figyelmébe!!!
RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó
templomépítési, tatarozási és tervezési vállalata
tájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen
szolgál, helyszínre leutazik.
Kálvinista cég!
Vállalati összegének 2-5%-át a református lelkészárva javára adja.
Számos elismerő és kitüntető bizonyítványok.
Tiszalök. Postafiók 11

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen
Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával:
betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-48
Alapította:
Sesztina János
1819-ben.
IPARI-, MEZŐGAZDASÁGI-, HÁZTARTÁSI-,
GÁZOLTALMI- és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Papi palástot és süveget
a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti
Szénási Sándor
Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.
JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A „**TAKARÉKOSSÁG**”
KERESKEDELMI RT
kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA
ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.
PECS, József-u. 30.
Orgonák, harmóniumok javítása, átépítése, új homlokzatsípek, villamos fűtőberendezések. — Méltányos feltételek, művészi kivitel.

VIZSGAI

JUTALOMKÖNYVEK

nagy választékban kaphatók a

„MÉLIUSZ”

könyvkereskedésben

DEBRECEN, Ferenc József-út 26. szám.

MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK

DEBRECENI FIOKJA

Piac-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

a gáz a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a gáz a legkényelmesebb;
a gáz a leggyorsabban kezelhető;
a gáz melege pontosan szabályozható;
a gáz számaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Messzemenő kedvezmények a házi gázvezetékek berendezésénél.

Fűzők, tüzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés:

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyűmölcsözött és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít. — Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával. TELEFONOK:
Bank: 19-70. és 22-32. Terményosztály: 28-66. szám.

REFORMÁTUS
**PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG**
KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDŰ
KIVITELBEN
**FÉNYES
ILONA**
RIMASZOMBAT

